

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ МИСТЕЦТВ

УКРАЇНА І СВІТ:

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

21–22 травня 2026 року

КИЇВ 2026

УДК 327 (477+100)
ББК 66.4

Друкується за рішенням
Вченої ради Київського національного університету культури і мистецтв
(Протокол № 14 від 5 травня 2026 р.)

Голова редколегії:

Костиря Інна Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна)

Заступники голови редколегії:

Ластовський Валерій Васильович, доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна)

Мищенко Алла Борисівна, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна)

Члени редколегії:

Бойко Людмила Павлівна, кандидат педагогічних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Кочубей Лариса Олександрівна**, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Моравець Норберт**, доктор наук, Університет Яна Длугоша в Ченстохові (Польща); **Наконечний Володимир Михайлович**, кандидат історичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Трач Юлія Василівна**, доктор культурології, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Фуллер Себастьян**, доктор наук, професор, академічний директор Лондонської школи бізнесу Apsley, Лондон (Великобританія).

ББК 66.4 Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 21–22 трав. 2026 р. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: Костиря І.О. (голова) [та ін]. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2026. 182 с.

У збірнику викладено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин». Тематика збірника має розділи, які стосуються історико-теоретичних питань міжнародних відносин; міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії; міжнародне співробітництво у сфері охорони культурної спадщини та Україна; сучасного міжнародного права; світового господарства та міжнародних економічних відносин; суспільних комунікацій та лінгвістичного забезпечення міжнародної діяльності; соціології міжнародних відносин, соціологічних досліджень в галузі міжнародних відносин; міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій.

Автори публікацій несуть повну відповідальність за достовірність та оригінальність поданого тексту, правильне цитування джерел та посилання на них, а також за інші відомості. Тексти друкуються в авторській редакції. Роботи тих авторів, які не мають наукового ступеня, вченого звання, узгоджені та затверджені їх науковими керівниками.

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2026

©Автори, 2026

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025**

Мацука Вікторія,
кандидат економічних наук, доцент,
Маріупольський державний університет,
м. Київ, Україна

**ВПЛИВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА СВІТОВУ
ЕКОНОМІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ
НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

Російсько-українська війна стала одним із найпотужніших факторів трансформації сучасної світової економіки. Її вплив вийшов далеко за межі регіонального конфлікту та набув глобального характеру, змінюючи структуру міжнародної торгівлі, енергетичні ринки, логістичні системи та фінансову архітектуру світу. Умови глобалізації, які раніше базувалися на принципах відкритості, взаємозалежності та ефективності, сьогодні поступово трансформуються у систему підвищених ризиків, геополітичної конкуренції та економічної фрагментації [1].

Одночасно з цим війна стала каталізатором розвитку антикризового менеджменту, який перетворився з допоміжної функції управління на ключовий елемент стратегічного планування як у бізнесі, так і в державному управлінні. Сучасні економічні системи змушені функціонувати в умовах постійної невизначеності, де швидкість адаптації визначає рівень їхньої стійкості та конкурентоспроможності.

Початок повномасштабної агресії Росії проти України спричинив різке порушення усталених міжнародних економічних зв'язків. Україна та Росія до війни відігравали важливу роль у світовій економіці як постачальники сировини, енергоресурсів і продовольства. Порушення експорту цих ресурсів викликало ланцюгову реакцію на глобальних ринках [2].

Одним із найсильніших ударів стала енергетична криза, особливо в Європі. Різке скорочення постачання природного газу

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

та нафти призвело до стрімкого зростання цін, що вплинуло на промисловість, транспорт, сільське господарство та домогосподарства. Інфляційні процеси, які розпочалися як регіональне явище, набули глобального масштабу, змушуючи центральні банки провідних країн світу посилювати монетарну політику.

Не менш важливим наслідком стала продовольча криза. Україна традиційно є одним із ключових експортерів зернових культур, і порушення логістичних маршрутів через Чорне море спричинило дефіцит продовольства у багатьох країнах Африки, Азії та Близького Сходу. Це підсилило проблему глобальної продовольчої безпеки, яка стала одним із пріоритетів міжнародних організацій.

Світова економіка також зіткнулася з перебудовою фінансових потоків. Інвестиційні ризики зросли, а ринки капіталу стали більш чутливими до геополітичних подій. Відбулося переосмислення концепції глобалізації, де економічна ефективність поступається місцем принципу безпеки та стійкості [5].

Війна суттєво змінила поведінку міжнародних компаній. Якщо раніше ключовим фактором розвитку була мінімізація витрат через глобалізацію виробництва, то сьогодні на перший план виходить управління ризиками та забезпечення стабільності постачання.

Компанії все частіше переходять до регіоналізації виробництва, скорочуючи залежність від віддалених ринків і потенційно нестабільних регіонів. Поширюється практика перенесення виробничих потужностей ближче до основних ринків збуту, що дозволяє зменшити логістичні ризики та підвищити контроль над ланцюгами постачання.

Значного поширення набуває концепція «friend-shoring», яка передбачає розміщення виробництва у країнах із політично стабільними та передбачуваними партнерськими відносинами. Це свідчить про формування нової архітектури світової економіки, в

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

якій політичні фактори відіграють не менш важливу роль, ніж економічні.

Крім того, бізнес активно реагує на санкційні режими та репутаційні ризики. Вихід багатьох міжнародних корпорацій з окремих ринків продемонстрував, що сучасний бізнес дедалі більше інтегрується у систему глобальної політики та міжнародної безпеки.

Одним із найбільш вразливих елементів світової економіки стали глобальні логістичні системи. Війна показала, що надмірна залежність від окремих постачальників або маршрутів створює системні ризики.

У відповідь компанії почали активно диверсифікувати постачальників, формувати резервні логістичні канали та створювати додаткові складські потужності. Це дозволяє підвищити стійкість бізнесу, але одночасно збільшує витрати та знижує загальну ефективність глобалізованої моделі виробництва.

Таким чином, світова економіка поступово переходить від моделі максимальної оптимізації до моделі стійкості, де ключовим показником стає здатність системи витримувати зовнішні шоки.

Сучасний антикризовий менеджмент набуває комплексного характеру і охоплює як стратегічний, так і операційний рівні управління. Його основною метою стає забезпечення здатності організацій швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Важливу роль відіграє розвиток систем ризик-менеджменту, які включають аналіз геополітичних, економічних та технологічних ризиків. Компанії впроваджують сценарне планування, що дозволяє моделювати різні варіанти розвитку подій і готувати відповідні управлінські рішення.

Окремого значення набуває цифровізація управлінських процесів. Використання великих даних, штучного інтелекту та цифрових платформ дає змогу оперативно аналізувати великі масиви інформації та швидко реагувати на зміни ринку. Це

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

суттєво підвищує ефективність управління в умовах невизначеності [4].

Водночас зростає значення організаційної гнучкості. Сучасні компанії переходять до більш децентралізованих моделей управління, що дозволяє швидше приймати рішення на місцях і адаптуватися до локальних умов.

У сучасному антикризовому менеджменті все більшого значення набувають принципи сталого розвитку та ESG-критерії. Інвестори та міжнародні фінансові інституції оцінюють компанії не лише за фінансовими показниками, але й за їхньою екологічною, соціальною відповідальністю та якістю корпоративного управління [3].

Це стимулює бізнес впроваджувати довгострокові стратегії розвитку, орієнтовані на зменшення екологічного впливу, підвищення соціальної стабільності та прозорість управління. У контексті глобальної нестабільності ESG-підходи стають важливим елементом підвищення стійкості економічних систем.

Російсько-українська війна спричинила глибокі структурні зміни у світовій економіці, прискоривши процеси фрагментації глобальних ринків та трансформації міжнародних економічних відносин. Вона оголила вразливість глобалізованих систем і продемонструвала необхідність переосмислення підходів до економічної взаємодії між державами та компаніями.

Водночас війна стала потужним стимулом для розвитку антикризового менеджменту, який сьогодні базується на принципах гнучкості, цифровізації, ризик-орієнтованого управління та стратегічної адаптації. У нових умовах успіх досягають ті економічні системи та організації, які здатні швидко реагувати на зовнішні виклики та формувати стійкі моделі розвитку в умовах глобальної нестабільності.

Список використаних джерел:

1. Амеліна І. Вплив російської агресії в Україні на міжнародну економічну безпеку. Економіка та суспільство. 2025.

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025**

(78). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-7> (дата звернення: 13.04.2026).

2. Вплив воєнного стану та політика повоєнного відновлення України: національні стратегії, регіональна безпека та стійкість громад : колективна монографія / за заг. ред. В. Ю. Медвідь, Д. В. Дячкова, О. А. Галича, О. В. Калініченка, В. С. Лесюка. Полтава : ПП «Астроя», 2026. 513 с.

3. Мацука В.М. Сучасні тренди іноземного інвестування в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2023. №12. С. 88-94. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1740/1754> (дата звернення: 13.04.2026).

4. European experience in the use of digital technologies in the economy: collective monograph / edited by A. V. Cherep, I. M. Dashko, Yu. O. Ohrenych, O. H. Cherep, V. M. Helman. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. 326 p. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/12345/26563/0063121.pdf?sequence=3#page=193> (дата звернення: 13.04.2026).

5. Matsuka V., Horbashevskaya M. Global investment management trends in transnational tourism. Galician economic journal, 2025, vol. 95, no 4, pp. 163-174. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1476> (дата звернення: 13.04.2026).